

Total Pages – 4

B.A. RNLK-/SANS/CT2/21

2021

Sanskrit

[First Semester]

Paper - CT2

Full Marks : 60

Time : 3 hours

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Candidates are required to give their answers in their own words as far as practicable.

Illustrate the answers wherever necessary.

A. संस्कृतभाष्या देवनागरीलिप्या च यथेच्छं दश समाधेयाः। 2×10=20

1. कः उपदेशः?
2. हलः इत्संज्ञाविधायकं सूत्रं किम्? तस्य अर्थं लिखत।
3. वार्तिकलक्षणं विलिख्य वार्तिकमेकम् उदाहरण।
4. कति उपसर्गाः? केच ते?

(Turn Over)

(2)

5. वृद्धिसंज्ञा केन विधीयते? के च वृद्धिवर्णाः?
  6. किं विनश्यति?
  7. प्राज्ञः किं चिन्तयेत्?
  8. कस्य जन्म व्यर्थम्?
  9. छिद्रेषु किं बाहुल्येन भवति?
  10. शास्त्रविद्या-शत्रुविद्ययोः कः भेदः?
  11. संसारे सुखयं निदानानि कति, कानि च तानि?
  12. प्राणिनां मातृगर्भावस्थायां विधाता किं किं सृजति?
  13. माधवः केन नाम्ना प्रसिद्धः अभवत्? स किं नगरं स्थापितवान्?
  14. नागार्जुनः कः आसीत्? सः कुत्र अहोरात्रं कार्यं करोति स्म?
  15. मायणस्य कति पुत्राः? के च ते?
- B. चतुरः प्रक्षान् उत्तरत। तेषु अवश्यम् एकः संस्कृतभाष्या देवनागरीलिप्या च लेख्यः।
1. सूत्रं व्याख्यात – “आदिरन्त्येन सहेता”,

अथवा

(3)

2. सुत्रं व्याख्यात 'इको यणचि'
3. श्लोकं व्याख्यात –
उतसवे व्यसने प्राप्ते दुर्भिक्ष शत्रुसंकटे।
राजद्वारे श्मशाने च तद्यति यस्तिष्ठति स बान्धवः॥
4. व्याख्यायताम्–
न वित्तं दर्शयेत् प्राज्ञः कस्यचित् स्वल्पमप्यहो।
शुनेरपि यतस्तस्य दर्शनाज्वलते मनः॥
5. व्याख्यां कुरुत –
अजरामरवत् प्राज्ञो विद्यामर्थञ्च चिन्तयेत्।
गृहीत इव केशेषु मृत्युना धर्ममाचरेत्॥
6. आलोच्यताम् –
रूपयैवनसम्पन्ना विशालकुलस्भवा।
विद्याहीना न शोभन्ते निर्गन्धा इव किंशुकाः॥
7. भारद्वाजस्य निःस्पृहता कथमासीदिति समासेन लिखत।

(4)

C. द्वौ उत्तरत।

10×2

1. स्वरवर्णानां भेदः प्रदर्शनीयः।
2. विष्णुशर्माविरचितां “भुर्खाणां न समादरः” इति कथाम् समासेन ओलचयत।
3. हितोपदेशम् अनुत्य प्रथमकथां समासेन स्वभाषया विपुपुत।
4. समभावः इति कथाम् आलोच्य तत्रस्थम् उपदेशं पर्यालोचयत।